

คำวินิจฉัยของ นายสุวิทย์ ธีรพงษ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๓/๒๕๕๕

วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง หรือไม่

ศาลจังหวัดลำปางส่งคำร้องของนายอนุชา แสงภักดี และนายชนัท มะโนคำ ผู้ร้อง เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ โดยสรุปว่า

๑. บริษัท บางกอกแคปปิตอลเวนเจอร์ จำกัด เป็นโจทก์ ฟ้องผู้ร้องทั้งสอง คือ นายอนุชา แสงภักดี ที่ ๑ นายชนัท มะโนคำ ที่ ๒ เป็นจำเลย ต่อศาลจังหวัดลำปาง ในความผิดฐานโอนสิทธิเรียกร้อง เช่าซื้อ ค่าประกัน และเรียกค่าเสียหาย เป็นคดีหมายเลขดำที่ ๘๘/๒๕๕๔ ว่า

(๑) โจทก์เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัท จำกัด ส่วนจำเลยที่ ๑ ได้เช่าซื้อรถยนต์จากบริษัทเงินทุนไทยธำรง จำกัด โดยมีจำเลยที่ ๒ เป็นผู้ค้ำประกัน ยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วม

(๒) ต่อมากระทรวงการคลังมีคำสั่งให้ระงับการดำเนินกิจการของบริษัทเงินทุนไทยธำรง จำกัด และอยู่ระหว่างการชำระบัญชีโดยมีองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ปรส.) เป็นผู้ดำเนินการแทนบริษัทเงินทุนไทยธำรง จำกัด โจทก์ได้เข้าซื้อทรัพย์สินประเภทสัญญาเช่าซื้อของบริษัทเงินทุนไทยธำรง จำกัด จึงได้รับโอนสิทธิเรียกร้องของบริษัทเงินทุนไทยธำรง จำกัด มาทั้งหมดตามพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๓๐ ทวิ มาตรา ๓๐ ตรี ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔ เมื่อจำเลยที่ ๑ ผิดนัดชำระหนี้ค่าเช่าซื้อให้แก่บริษัทเงินทุนไทยธำรง จำกัด เกินกว่า ๒ งวดติดต่อกันอันเป็นการผิดสัญญา โจทก์ในฐานะผู้รับโอนสิทธิเรียกร้องตามสัญญาเช่าซื้อดังกล่าวได้ติดตามทวงถาม แต่จำเลยทั้งสองเพิกเฉย โจทก์จึงฟ้องให้จำเลยทั้งสองร่วมกันหรือแทนกันส่งมอบรถยนต์คันที่เช่าซื้อคืนในสภาพเรียบร้อยใช้การได้ดี หากคืนไม่ได้ให้ใช้ราคาเป็นเงินจำนวน ๓๕๔,๗๕๐ บาท พร้อมดอกเบี้ย

๒. จำเลยทั้งสองยื่นคำให้การว่า จำเลยทั้งสองไม่ได้รับหนังสือการโอนสิทธิเรียกร้องระหว่างบริษัทเงินทุนไทยธำรง จำกัด กับโจทก์ และจำเลยทั้งสองไม่ได้ทำหนังสือยินยอมกับการโอนสิทธิเรียกร้องดังกล่าว การโอนสิทธิเรียกร้องดังกล่าวจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยทั้งสอง

๓. จำเลยทั้งสองยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดลำปางว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗ บัญญัติว่า “การโอนสิทธิเรียกร้องทั้งหมดหรือบางส่วนของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการไปยังสถาบันการเงินอื่นให้กระทำได้โดยไม่ต้องบอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ตามมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่ไม่กระทบกระเทือนถึงสิทธิของลูกหนี้ที่จะยกข้อต่อสู้ตามมาตรา ๓๐๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์” เป็นกฎหมายที่ตราขึ้นมาเพื่อจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล และมีได้มีผลบังคับเป็นการทั่วไป และมุ่งหมายใช้บังคับเพียงกรณีเดียวคือ เฉพาะการโอนสิทธิเรียกร้องระหว่างบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการเพียงไม่กี่รายรวมถึงบริษัทเงินทุนไทยธำรง จำกัด กับโจทก์เท่านั้น ซึ่งเป็นกรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง บทบัญญัติดังกล่าวจึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง เป็นอันใช้บังคับมิได้ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖

พิเคราะห์แล้วประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยมีว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง หรือไม่

รัฐธรรมนูญ

มาตรา ๒๕ บัญญัติว่า “การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้นและจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้

กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย”

พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐

มาตรา ๒๗ บัญญัติว่า “การโอนสิทธิเรียกร้องทั้งหมดหรือบางส่วนของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการไปยังสถาบันการเงินอื่นให้กระทำได้โดยไม่ต้องบอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ตามมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์แต่ไม่กระทบกระเทือนสิทธิของลูกหนี้ที่จะยกข้อต่อสู้ตามมาตรา ๓๐๘ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์”

พิจารณาแล้ว เห็นว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้เหตุผลในการประกาศใช้ว่า เนื่องจากมีความจำเป็นจะต้องแก้ไขปัญหาระบบสถาบันการเงินและฟื้นฟูสถานะการดำเนินการของสถาบันการเงินบางแห่งที่ประสบปัญหา ไม่สามารถดำเนินกิจการไปได้ตามปกติ และคุ้มครองผู้ฝากเงินและเจ้าหน้าที่ของสถาบันการเงินเพื่อเรียกความเชื่อมั่นในระบบสถาบันการเงินกลับคืนมา สมควร

กำหนดมาตรการในลักษณะของการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินอย่างเป็นระบบตามแนวทางสากล และจัดตั้งองค์การของรัฐขึ้นเพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินมาตรการดังกล่าว เพื่อแก้ไขฟื้นฟูฐานะของสถาบันการเงินตลอดจนช่วยเหลือผู้ฝากเงินและเจ้าหน้าที่สุจริตของสถาบันการเงินและโดยที่เป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ในอันที่จะรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้ แม้พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๓๖ จะเป็นกฎหมายที่จำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลก็ตาม แต่ก็ยังเป็นกฎหมายที่ตราขึ้นเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ เป็นการตราขึ้นเท่าที่จำเป็น และไม่กระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพในเคหสถาน ทรัพย์สิน การประกอบกิจการหรือการประกอบอาชีพของบุคคล ซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไขของการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง ทั้งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับเป็นการทั่วไปกับบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ทุกแห่งที่ถูกระงับการดำเนินกิจการตามคำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง มิได้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๓๖ จึงเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง

อาศัยเหตุผลดังกล่าวจึงวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง

นายสุวิทย์ ชีรพงษ์
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ